

OCENJUJEMO

Gledališče

Yasmina Reza: *Bella figura*

Mestno gledališče ljubljansko

★★★★★

Vsako leto se pojavi kakšna *bella figura*. Namreč predstava po sodobni drami cenjenega dramatika ali dramatičarke, ki naslavlja izpraznjenost in osamljenost sodobnega človeka iz srednjega oziroma višjega meščanskega razreda, zlaganost naših odnosov, diktaturo ideala romantične ljubezni, ki ga ni mogoče zadovoljiti, trpkost razočaranja, ki je integralni del vsakega razmerja, in tako dalje. Obenem je za ta dela – vključno z *Bello figuro* – značilno, da te tematike odpirajo skozi situacijo, ki se začne razvijati iz minimalnega, naključnega impulza ter se naposled razvije v pravo medosebno kataklizmo, iz katere nihče ne pride enak, kot je vstopil vanjo. Žanrsko je predstava *Bella figura* na spletni strani MGL opredeljena kot komedija – tudi to je običajno za ta tip dramskih besedil. Nič ne pomaga, da je, med drugim, Reza izjavila, da ji ni prav, da se ljudje ob njenih igrah smejejo; igra o petih (bežnih) znancih, ki se v drami na nenavaden način razgalijo in razvijejo bolj ali manj – odvisno od tega, ali je gledalec dobro seznanjen z žanrom – nepričakovane medsebojne odnose, bo stežka izzvala kaj več kot (zgolj?) smeh, kajti idejno ostaja znotraj okvirov žanra, ki bi mu pogojno lahko rekli 'nova meščanska dramatika'. Odtujena zakonca (Françoise in Éric), Éricova mati oziroma Françoiseina tašča (Yvonne) ter

Boris, mož Françoiseine najboljše prijateljice na zmenku z ljubico (Andrea), nesrečno mamó samohranilko, ki vselej naleti na moške ki ji ne morejo ponuditi varnosti in skrbi – mar niso to liki, s katerimi smo se že nešteto krat srečali? In ali se nismo, ne nazadnje, prav tolikokrat srečali z vsebino njihovih razmerij? Nismo iz tega še nikoli vlekli vzporednic z običnim modusom sodobnih družbenih razmerij?

Obenem se tudi zdi, da velja za ta žanr tako rekoč 'predpisana režija': urejena, natančna, ritmično in atmosfersko učinkovita, z zgolj nežnim pridihom ekscenosti. *Bella figura* v režiji Mateje Kokol je vse to. Kaj bi ji sploh bilo mogoče očitati? Vsi elementi predstave (scenografija, luč, glasba, igra ...) so dobro medsebojno usklajeni, igralci so uigrani in prepričljivi. Postavitvev, ki ohranja scenografijo v predstavi ves čas na istem mestu (nepremično), dobro zasleduje ujetost v prostor in čas dogajanja, ki je pri Rezi sicer pogosta in večpomenska.

V *Belli figuri* so igralci ujeti v okolici restavracije, kamor so prišli na večerjo. Četudi so liki zdaj v avtomobilu, zdaj v garaži, zdaj v restavraciji, zdaj zunaj nje, se zdi, da so ujeti s prav temi ljudmi, na prav tem kraju, ki mu – tako kot svojim življenjem? – ne morejo ubežati. Boris, ki mu je neprijetno, da ga je Françoise zalotila z Andreo, nenehno skuša prekiniti srečanje, odpeljati Andreo domov in biti sam, Andrea, ki z Yvonne kot mimogrede spregovori nekaj intimnih besed o odnosih, reče, da je ona tista, ki bi rada odšla, pa vedno ostaja, Yvonne je ujeta

v trenutek, ker je dementna in v bolezní vse pozablja, zakonca Françoise in Éric pa sta ujeta v mehanizme družinskega razmerja ki ga oba že v drugo neuspešno zasledujeta. V tem smislu lahko tudi razumemo zofo sredi odra, ki v predstavi dobi različne vloge (avto, klop, sprejemnica v restavraciji ...) – nenehno poskušamo ubežati nekim mehanizmom in odnosom, a obenem ohranjamo isti način delovanja (isto zofo), zato ni čudno, da se nič ne spremeni.

Predstavi ne gre veliko očitati: kar si zastavi, tudi izpelje. Težava je, kakor nakazano na začetku, v tem da ne preseže vnaprej zastavljenih matric ter žanrskosti in na idejni ravni ne ponuja ničesar prav zelo novega: naposled se še sama ujame v isto zanko kot dramski liki – bi bilo treba zofo vseeno kam premakniti?

ANJA RADALJAC

